

Series Capitulorum,

- 16 Quare hora septima sanetur puer? 213
17 Quare ad solum sermonem Domini multi Samaritani crediderint in Christum, ad istud autem miraculum sola domus Reguli? 214

CAPUT VII.

Piscatur Petrus in Genesareth.

- QUEST. I. Vtrum hac historia eadem sit ac illa quam Marcus, ac Matih. narrant? 216
2 Quare turbæ irruerant in Christum? ibid.
3 Quare dicatur, quod Dominus stabat secus stagnum, non verò in stagno? 218
4 Quare Piscatores lavabant retia? 219
5 Quare Christus ascendat in naviculam? 221
6 Quare Dominus non imperet Petro, sed roget eum? 222
7 Quare Dominus modò roget Petrum, ut reducat navim pusillum à terra, non verò postea, ut ducat in altum? 223
8 Quare Christus non rogaverit Petrum pro ingressu in navim, sed pro reductione pusillum à terra? 224
9 Quare Petro dicatur, quod ducat navim in altum? 225
10 Quare Christus jubeat laxare retia, & hoc vult miraculum edere? 227
11 Quare soli Petro dicatur: Duc in altum, & non tantum illi, sed etiam sociis mandetur, Laxate retia vestra? 228
12 Quam alta, & præclara dixerit Petrus in hac una voce. 229
13 Quare hac navis sereno tempore naviget, & retia mittat in utramque partem? 230
14 Quare in hac piscatione rumpebatur rete, non verò in illa quæ facta est post resurrectionem? 231
15 Quare Petrus precetur Dominum à se recedere? 233
16 Quare Petrus dum petit, quod Christus ab eo exeat, ad ipsum accedat? 234
17 An oratio Petri fuerit exaudita? 236
18 Quare soli Petro dicatur: Eris homines capiens? ibid.

CAPUT VIII.

Vocantur Petrus, & Andreas.

- QUEST. I. Vtrum Petrus, & Andreas multipliciter fuerint vocati à Domino? Et agitur de concordia Evangelistarum in hac materia? 238
2 Quare Dominus modo vocet Andream, & non antea elegerit, quando ipsum fuerat secutus? 239
3 Quare Christus à principio suæ vocationis elegerit Apostolos? 240
4 Quare Dominus potius elegerit hos Apostolos, quam alios? 241
5 Quare Dominus vocaverit hos Apostolos binos, & fraves? 242
6 Quare Dominus ad suum Apostolatam homines pauperes, & simplices elegerit? 243
7 Quare Dominus inter suos discipulos, aliquot etiam petros elegerit? 244
8 Quare Dominus piscatores eligat in Apostolos? 245
9 Quare juxta mare Dominus Apostolos vocet? 249
10 Quare Dominus hos vocet Apostolos non extrahentes, sed mittentes rete? ibid.
11 Quare Dominus vocet suos Apostolos sub metaphorâ piscaturæ? 249
12 Quare Apostoli ad unam Christi vocem sine ulla contestatione ipsum sequantur? 251
13 Quomodo Apostoli dimissis omnibus, nihil de futuro eventu cogitantes Christum sequantur. 252
14 Quare cum Petrus, & Andreas minus admiserint, quam Zacharius, tamen non huic sed illis conferatur hominum piscatio? 253

- 15 Quare Christus simul eodem tempore vocet quatuor fraves? 255
16 Quare Christus promiserit aliquid Petro, & Andree, non verò hic Jacobo & Joanni. 256
17 Quare isti Apostoli vocentur rescientes retia? ibid.
18 Quare relicto patre Jacobus & Joannes Christum sequantur? 258
19 An Apostoli ita reliquerint navim, & retia, ut postea de eis non disposuerint? 259

CAPUT IX.

Jesus prædicans in Galilæa?

- QUEST. I. Quare Jesus prædicando totam Galilæam circumibat? 260
2 Quare Christus ambulabat per diversa loca prædicando, cum tamen Baptista hoc non fecisset? 261
3 Quare Jesus prædicet in Synagogis? 262
4 Quare dicatur de Christo quod erat docens, & prædicans? 263
5 Quid sit miraculum, & quibus signis verum esse deprehendatur? ibid.
6 Quare Christus miracula faciebat? 264
7 Vtrum Christus sanaret omnes, qui ad illum veniebant, & adducebant? 266

CAPUT X.

Prædicantur octo Beatitudines in sermone Domini in monte.

- QUEST. I. An hic altissimus Domini sermo in monte habeat continuationem cum his, quæ dicta sunt superiori capite? 267
2 An sit idem sermo iste, qui scribitur hic à Matihæo, ac à Luca 6. 268
3 Quare Christus Dominus hic in monte tam sublimem, altamque doctrinam tradere voluerit? 269
4 Quare Christus ascendat in montem? 270
5 Quare Christus sederit? 272
6 Quare cum Dominus sederet discipuli accedunt? 273
7 Quare lex Moysi detur populo in campestribus commorante: lex verò Evangelica proferatur discipulis, & turbis in monte stantibus? ibid.
8 Quare lex in monte Sina detur in majestate, hic verò Christiana lex humilitate, & clementia proferatur? 274
9 Quare dicatur, quod Christus aperuerit os suum? 276
10 Quare Christus Dominus hic proponat præmium unicuiqueque virtutis, ac beatitudinis? 277
11 Quare Dominus in his præmiis conferendis non se declaret auctorem? 279
12 Quare Christus Dominus has excellentes virtutes non præcipitando, sed benedicendo proponat? 280
13 Quare inter beatitudines paupertas ponatur primo loco? 281
14 Quinam sint pauperes, de quibus Christus Dominus hic loquitur? 283
15 Quinam sint isti pauperes spiritu, de quibus Christus Dominus loquitur? 284
16 Quare pauperibus promittatur regnum cælorum? 285
17 Quare pauperibus spiritu detur præmium de presenti? 286
18 Quid nomine terræ promittatur mitibus? 288
19 Quare in opinione D. Chrysost. mitibus promittatur præmium terrenum? 289
20 Quare in communi sententia cælum promittatur sub nomine terræ? 290
21 Quare Dominus lugentibus assignet consolationem in præmium? 191
22 Quare non explicetur à Christo Domino quantum sit hac consolatio promissa lugentibus? 292
23 Quare Christus Dominus lugentes prædicet beatos, cum Apostolus præcipiat semper esse gaudendum? ibid.
24 Quare Christus Dominus in aliis virtutibus beatificaverit

& Quæstionum.

- ficaverit actum, in iustitia tamen desiderium? 294
23 Quare viro misericordia illustri, non assignetur in præmium corona, vel gloria, sed misericordia? 295
26 Quare Christus requirat in nobis munditiam cordis, quam neminem de se dicere posse testatur Salomon? 297
27 Quare mundum cor requiratur ad Dei visionem? 298
28 Quare in præmium detur pacificis quod filij Dei vocentur? 299
29 Quare tolerantia persecutionum promittatur regnum cælorum, ut jam de presenti datum? 301
30 Quare prima & ultima beatitudini idem assignetur præmium regni cælorum? 302
31 Quare Christus Dominus hic non loquatur cum turbis, sed specialiter ad discipulos sermonem dirigat? 304
32 Quare in sola hac beatitudine præcipiat Dominus gaudere? 306

CAPUT XI.

Commendantur Præfules Ecclesiastici.

- QUEST. I. Quare Christus Dominus post exhortationem ad patientiam, suos discipulos dicat sal terre, lucem mundi? 308
2 Quare discipuli de presenti dicantur sal terre, lux mundi, cum hoc eis potius de futuro competere videatur? 309
3 Quare eos non comparat cum sale, & luce, sed ait, quod sint sal, & lux? 310
4 Quare Christus Dominus non ait suis discipulis: Ego constitui vos sal terre, sed vos estis? ibid.
5 Quare Apostoli vocentur sal? 311
6 Quare Apostoli nuncupentur sal terre, & non sal hominum? 314
7 Quomodo Dominus faciat illam comparisonem de sale ad Præfatos, quod si evas eris, non est in quo salietur? ibid.
8 Quare sal Prælatorum infatuatum ad nihilum valeat, nisi ut mittatur foras? 315
9 Quare Dominus prius vocavit suos sal, & postea lucem? 317
10 Quare Apostoli dicantur lux? 318
11 Quare Abrahamides nuncupantur pluraliter plures stelle, & luces, & Apostoli, cum sint multi, dicantur singulariter lux? 319
12 Quare Apostoli non dicantur sal mundi, & lux terra? 320
13 Quare Dominus non explicet suis discipulis munera, ob quæ dicantur sal, & lux? 321
14 Quare Dominus sub præcepto non mandat suis discipulis, ut se habeant ut sal, & lux? 322
15 Quare luci obfuscate non imponatur pœna, sicut assignatur sal infatuato? ibid.
16 Quare Apostoli dicantur civitas super montem postea? 323
17 Quare Apostoli dicantur civitas, cum sint illius fundamenta? 325
18 Quare Apostoli dicantur civitas, quæ abscondi non potest? ibid.
19 Quare sicut Dominus ait suis, Vos estis sal terræ, vos estis lux mundi; non dixerit etiam, vos estis civitas? 326
20 Quare potius Christus dixerit lucernam non esse ponendam sub modio, quam sub alia re? 327
21 Quomodo cohercat, quod Dominus hic mandat suis discipulis, ut ejus opera videant homines, cum infra præcipiat non esse faciendam coram eis? 329
22 Quomodo Apostoli præcipiatur ut luceant coram hominibus, varia dubia expenduntur. 330
23 Quare Christus in hoc sermone non dixerit, ut glorificent Deum, sed ut glorificent Patrem

- vestrum? 331
24 Quare Dominus hoc loco ait, quod non venerit solvere legem, sed adimplere? 332
25 Quomodo Christus dicat, se non venisse ut legem solveret, sed ut adimpleret? 334
26 Quare Dominus per joram, & apicem explicet, quod ne minimum mandatum præteribat à lege? 335
27 Si ille qui solvit minima mandata, dicitur minimus, qui solverit majora, quomodo appellabitur? 337
28 Quare Christus appellet præcepta minima? ibid.
29 Quare Dominus absolute ait, quod qui fecerit hæc, erit magnus, absque eo quod exprimat aliquid, sicut expressit in solvente? 338

CAPUT XII.

Abandetur iustitia, dimittatur ira.

- QUEST. I. Quanam esset iustitia Pharisæorum, & quare insufficientis ad regnum cælorum? 340
2 Quare Christus non dixerit quod iustitia suorum Apostolorum esset major, quam Pharisæorum, sed Scribarum, & Pharisæorum? 340
3 Quare Christus Dominus dixerit potius iustitia vestraquam virtus vestra, perfectio vestra? 341
4 Quare Christus Dominus expresserit suis discipulis iustitia vestra? 342
5 Quare Dominus suis discipulis tam rigidam pœnam imponat? ibid.
6 Quare Christus Dominus dixerit potius intrare in regnum, quam esse in illo? 343
7 Quare Dominus præcipiat hic abundare iustitiam, cum ad ingrediendum in vitam sufficiat servare iustitiam seu mandata? 344
8 Proponitur vera doctrina, quod actus interni homicidij, & ira fuerint lege prohibiti? 345
9 Explicantur tres gradus ira, de quibus Dominus hic agit. 346
10 Explicantur tres gradus pœnæ, quos Dominus hic commemorat. 347
11 Quare Dominus præcipiat ut offerens relinquat munus ante altare, & non secum asportet? 349
12 Quare non prius acceptet Domini oblationem factam, & postea remittat ad reconciliandum cum fratre? 350
13 Quare in aliis donis, quæ offeruntur longè ab altari, non exprimat particulariter hoc præceptum reconciliandi cum fratre? 351
14 Quisnam sit iste adversarius? 352

CAPUT XIII.

Fornicatio, juramentum, vindicta vitanda.

- QUEST. I. Quare Dominus cum tanta brevitate explicet præceptum fornicationis, circa quod tria dubia expenduntur? 353
2 Quare inter ceteros sensus visus specialiter prohibeatur? 354
3 Quid dexter oculus, ac manus significet? 356
4 Quid esset libellus repudiij? 358
5 Quare Christus hic solam fornicationem expresse- rit? ibid.
6 Quid Christus hac sua doctrina addiderit supra legem? 359
7 Errores Scribarum circa juramentum damnat Dominus? ibid.
8 Vtrum Christus permittat juramentum? 360
9 Quare Dominus duplicet dictionem tu & non? 361
10 Quare permittatur lex talionis. 363
11 Quare Christus dum tractat de percussione in maxillam, solum dextera meminit? ibid.
12 Quare Christus doceat percussenti unam maxillam, alteram etiam obvertendam, cum ipse coram iudice hoc non fecerit? 365

Series Capitum,

CAPUT XIV. Inimici diligendi.

- QVÆST. I. A N lex antiqua permitteret inimicos odio haberi? 367
2 Quo motivo Scriba introduxerint odium inimicorum tanquam mandatum legis contra ipsam legem? 368
3 Quomodo distinguantur hæc quatuor, inimicus, odio habens, persequens, & calumniator. 370
4 Quare hic Dominus instituerit sermonem de dilectione inimicorum? ibid.
5 Quare Christus Dominus tam vehementer commendat inimicorum dilectionem? 371
6 Inimici diligendi, triplici ratione comprobatur ex Hugone Cardinali. 373
7 Quam utilis, ac necessaria sit inimicorum dilectio, multiplici ratione ostenditur. 374
8 Quid illustrius diligere amicum, vel inimicum? 375
9 Quare præceperit Dominus audientibus benefacere? 377
10 Quare Dominus præceperit orare pro persequentibus, & calumniantibus? 378
11 Quare Dominus præcipiat inimicos diligere, edientibus benefacere; quin potius econtra? 379
12 Si inimici sunt diligendi, & eis est benefaciendum, quomodo Sancti sapè in iniquos imprecabantur malum. 380
13 Quid in hac doctrina tradat Christus dominus ex præcepto, quid ex consilio? 381
14 Si jam per gratiam sumus filij Dei Patris, quomodo dicitur quod diligamus inimicos, ut sumus filij ejus? 382
15 Si pater celestis imitandus est à nobis in dilectione inimicorum, quomodo exoramus Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris? 384
16 Quare Christus hic non solum nominat Patrem, sed addidit, qui in cælis est? ibid.
17 Quomodo dicatur, quod Solem suum faciat oriri super bonos & malos? 385
18 Virum amicorum dilectio sit meritoria? 387
19 Quomodo nobis commendetur ut sumus perfecti, sicut Pater celestis perfectus est? ibid.
20 Quomodo cohæreant sacri Evangeliste, cum Mattheus scribat perfectionem, Lucas verò misericordiam dicat? 388

CAPUT XV. Oratio Dominica.

- QVÆST. I. Q VARE Christus Dominus hic agat de fugienda inani gloria? 390
2 Quare Dominus tam rigidè damnet tuba canere ad dandam eleemosynam? 392
3 Quare dicatur, quod in dandis eleemosynis nesciat sinistra quid faciat dextra? 393
4 Quare Dominus dum hypocritarum orationes rejicit, de singulis facit mentionem? 395
5 Quomodo Dominus mandet orare intra cubiculum, cum ratio publica in Ecclesia sit multum laudabilis? 396
6 Quare in principio hujus orationis Deum Patrem appellamus? 398
7 Quare hic potius invocamus Deum sub nomine Patris, quam sub nomine Verbi, vel Spiritus Sancti? 399
8 Quare cum Oratio Dominica fiat ab unoquoque, non dicatur Pater meus, sed Pater noster? 400
9 Quare dicatur, sanctificetur nomen tuum? ibid.
10 Explicatur hæc petitio, Adveniat regnum tuum, de regno gratia, & gloria, cum variis dubiis. 402
11 Explicatur præfens petitio de regno post diem iudicij, 403
12 Quare dicatur, Fiat voluntas tua? ibid.

- 13 Explicatur panis hic, quem petimus, & circa hoc varia dubia. 405
14 Quare in Oratione dicamus, potius panem nostrum, quam meum, vel tuum? ibid.
15 Totam hanc petitionem de sacra Eucharistia explicio. 406
16 Quare post petitionem de venia peccatorum hic agatur? 408
17 Quare petamus quod Deus dimittat nobis, sicut nos dimittimus debitoribus nostris? 409
18 Quid exoremus à Deo, dum petimus, Ne nos inducas in tentationem? 410
19 A quo malo liberari deprecemur? 411

CAPUT XVI.

Jejunandum absque hypocrisi.

- QVÆST. I. Q VARE Dominus hic non præcipiat, sed supponat jejunium. 412
2 Quare Dominus hypocrisis malum à suis summovere velit? 413
3 Quare Dominus jubeat in nostris jejunium, ne simus tristes sicut hypocrita? 414
4 Quare reprehendantur hypocrita, exterminantes facies suas? 415
5 Quare Christus Dominus non loquatur absolute de jejunio hypocritarum, sed ait, ut appareant jejunantes? 416
6 Quare hypocrisis intercludatur hic omnis spes premij? 417
7 Ex dicitis incidens dubium circa verba: memento homo explicatur? 418
8 Quid significet ad litteram ungere caput, & lavare faciem? 419
9 Quid moraliter significet, ungere caput, & lavare faciem? 420
10 Quare cum Christus præcipiat hic in die jejunij ungere caput, Ecclesia in eo ponat cinerem? 422
11 Quare Dominus præcipiat non thesaurizare in terra, sed in celo? 423
12 Quare Christus præcipiat non thesaurizare in terra, cum Ecclesia doceat non esse terram? 424
13 Quare Christus mandet erigere mentem ad cælum, cum Ecclesia nos exhortetur meminisse de terra & pulvere? 425
14 Quare Dominus post traditam doctrinam agat de puritate oculorum? 426
15 Quid significetur hoc loco per oculum? 427
16 Quare Ecclesia cum hoc Evangelio in prima die Quadragesime adjungat memoriam mortis? 428

CAPUT XVII.

De duobus dominis non est servendum.

- QVÆST. I. Q VARE in hac quatuor verba primo ponatur odium, secundo loco dilectio? 430
2 Quare de dura diaboli servitute dicatur, quod eam homo sustinebit, seu patietur? 431
3 Quomodo peccator audeat Dei mandata contemnere? ibid.
4 Conferuntur in se quatuor verba proximè relata? 432
5 Quare homo non possit servire Deo, & Mammonæ? 433
6 Quare hic Christus potius utatur nomine Mammonæ, quam alio, & quid sit servire Mammonæ? 434
7 Quare tam strictè nobis Dominus vetat sollicitudinem circa escam, & vestitum? 436
8 Explicantur quadam rationes morales, ob quas Dominus sollicitudinem suis prohibeat? 438
9 Quare dominus suis dicitis tantas adhibeat rationes? 439
10. Quare

& Quæstionum.

- 10 Quare Dominus adducat in exemplum, non homines illustres, sed aves Cæli? 440
11 Quare Dominus adducat in exemplum potius animalia volatilia, quam terrestria? 441
12 Tres quasiuncula resolvuntur. 443
13 Quare Dominus de liliis tantam prædicet pulchritudinem? 444
14 Quare hic gentes ponantur in exemplum? 446
15 Quomodo temporalia dicantur adjicienda querenti regnum Cælorum, cum multis Sanctis videantur hac defuisse. 448
16 Quenam sollicitudo de crastino hic prohibeatur à Domino? 449

CAPUT XVIII.

De proximis non temerè judicandum.

- QVÆST. I. D E connexionione hujus sententia cum superioribus. 450
2 De quo judicio Dominus hic loquatur. 451
3 De quo judicio, ac mensura intelligenda sit præfens sententia. ibid.
4 Quomodo inferni pœna sit ad mensuram pro judicio temerario? 453
5 Quomodo trabs possit esse in oculo, & ipse cum ea videre. 454
6 Quare Dominus vetet dare Sancta canibus, & margaritas porcis? 455
7 Quare Dominus prohiberet dare Sancta canibus, cum ipse omnibus esse predicandum dixerit? 456
8 Quid per canes, & porcos significetur hoc loco. 457
9 Tria verba hic apposta explicantur. 458
10 Quare sepe postulata non impetremus, cum Dominus hic dicat, Petite, & accipietis? 459
11 Quomodo intelligenda sit hæc sententia, Quæcunque vultis ut faciant vobis homines, facite illis? 461
12 Quomodo Christi lex dicatur via arcta, & porta angusta, cum ipse dicat, Jugum meum suave est, & onus meum leve. 462
13 Si hæc porta, per quam intramus, est charitas qua est valde ampla, quomodo hic dicitur arcta, & angusta? 463

CAPUT XIX.

Attendite à falsis Prophetis.

- QVÆST. I. C UR nobis non mandet Dominus falsos Prophetas aspicere, vel punire, tantum ait: Attendite ab eis? 464
2 Quare Prælati, & Doctores dicantur Prophetæ? 465
3 Quare Dominus non dixerit, Attendite à falsis hominibus, sed à Prophetis falsis, & quotuplex sit falsus Prophetæ? 466
4 Quare non explicet Dominus quid præcavere debeamus à falsis Prophetis? 467
5 Quare præceperit Dominus attendere ab his falsis Prophetis, cum habeant bonam apparentiam, & veniant in vestimentis ovium? ibid.
6 Quare potius falsi Prophetæ dicantur lupi, quam leones, vel ursi? 468
7 Quare hic Dominus præcipiat nobis attendere à lupis, non verò à canibus, & porcis, de quibus supra dixerat? 469
8 Quomodo isti falsi Prophetæ agnoscendi sint? 470
9 Quare ista male arbores dicantur agnoscenda ex fructibus, & non ex floribus? 471
10 Quare Dominus hic adducat in exemplum potius uvas, & ficus, quam alia poma? 472
11 Quomodo intelligendum in hominibus, quod arbor bona non possit fructus malos facere, nec arbor mala bonos fructus? 473

- 12 Quare arbori bonæ non deputetur præmium, sicut & mala ascribitur pœna. 475
13 Quomodo à fructu cognoscenda sint arbores, cum multa sint, qua nullum producant? 476
14 Quomodo isti invocent nomen Domini, & regnum Cælorum non consequantur? 477
15 Quare iniquis concedatur virtus ad multa mirabilia perpetranda? ibid.
16 Quare Christus Dominus hic interponat juramentum? 479
17 Quare in hoc tempore dicat Dominus, quod eos non cognoscat? ibid.
18 Quare dum Deus reprobos damnat, eis improbet mala sua qua fecerunt de præfenti, Qui operamini iniquitatem? 480
19 Quomodo Christus Dominus erat docens in potestate, non Scribe, & Pharisei? 483

CAPUT XX.

Mundatur leprosus.

- QVÆST. I. Q VARE turba secuta sint Dominum descendentem de monte? 484
2 Quo in loco leprosus mundetur, & quare ab Evangelista non exprimat? 486
3 Quare leprosus non ascendat in montem, sed occurrat descendenti Domino? 487
4 Quare leprosus sub conditione petat, Si vis? 488
5 Quare leprosus totum committat divinæ voluntati? 489
6 Expenduntur virtutes, ac excellentie, quas leprosus ostendit in hac sua petitione. ibid.
7 An cum Dominus extenderit manum, discesserit lepra, ut manus Domini carnem mundam tetigerit? 491
8 Quare Jesus tangat leprosum? 492
9 Quare dum Dominus sanat leprosum, ait Volo mundare? 493
10 Quare Christus Dominus leproso imperet, ne miraculum factum manifestet? 494
11 Quare Christus Dominus præceperit leproso, ostendere se sacerdoti, & munera offerre? 496
12 Tres quasiuncula solvuntur, 497

CAPUT XXI.

Dæmoniacus curatur de spiritu immundo.

- QVÆST. I. D E ordine, & connexionione hujus historiae cum superioribus. 498
2 De nomine demonis, de ejus ingressu in corpore humano, ac de energumenis, & arreptiis aliqua enodantur, 499
3 Quare dicant Christo Domino: Quid nobis, & tibi? 500
4 Quare demones immundi appellentur? 501
5 Quare diabolus dicat, quod Christus venerit in eorum perditionem? ibid.
6 Quare demon ait Christo: Scio quod sis Sanctus Dei. 502
7 Quare diabolus disperpens egredietur ab homine. 504

CAPUT XXII.

A febris dimittitur socrus Petri.

- QVÆST. I. Q UALIS esset socrus, uxor ac matrimonium Petri? 506
2 Quare dicatur domus Petri, cum ipse jam reliquisset omnia? 507
3 Quare Christus venerit in domum Simonis? 508
4 Quare cum multis Christus, & Petrus essent in Capharnaum, tamen modo dicatur, quod ingressi sunt in domum, in qua jacebat socrus Petri? 410
5 Quare Petrus non roget Christum, ut veniat in domum? ibid.
6 Quare Dominus porrecta manu erigat socrum Petri. 512